

ratie slaagde naar wens, maar tegen het eind ervan hield het hart van de patiënt op met kloppen. Onmiddellijk werd met uitwendige hartmassage begonnen. Ondanks voortgezette massage en verschillende andere bewerkingen bleef de hartwerking ruim drie uur uit, tot eindelijk, na twee kort opeenvolgende elektroshocks van 400 watt-seconden het sinusritme weer op gang kwam. De volgende ochtend verkeerde de jongen in goede toestand; hij klaagde alleen over een pijnlijke borstkas. Het verder herstel verliep voorspoedig en de jongen leidt thans een volkomen normaal leven.

West-Duitsland

Planloze planning hoger onderwijs. — Volgens schatting van de Wissenschaftsrat zal tot 1977 het aantal studenten in de Bondsrepubliek met ongeveer 43 pct stijgen tot 680.000. De sterkste groei (86 pct) wordt verwacht in de natuurwetenschappen, dan volgen met 63 pct de geneeskunde en de tandheelkunde. Voor een dergelijke groei moet er gebouwd worden. Alleen al voor het hoger onderwijs zal deze bouw tussen 1972 en 1975 een bedrag van 16,9 miljard DM vorderen. Dr. BERTHOLD MARTIN heeft op een bijeenkomst van de cultuurpolitieke commissie van de CDU gewaarschuwd voor een ongedifferentieerde uitbreiding van de opleidingsmogelijkheden; volgens hem bestaat anders het gevaar, een „akademisches Proletariat heranzubilden”. Eerstejaars zullen nauwkeurig moeten worden ingelicht over hun kansen op een bevredigende werkring in de naaste en meer verwijderde toekomst. Dr. MARTIN haalde als waarschuwend voorbeeld de toestand in de Verenigde Staten aan, waar eenderde van de academici geen adequaat beroep vinden. (*Dtsch. Ärztebl.*, 27 febr. bl. 617.)

Zwitserland

Opheffing Vereniging tegen Poliomyelitis. — Op grond van het feit dat zich in 1970 in Zwitserland geen nieuwe gevallen van poliomyelitis hebben voorgedaan, heeft de Schweizerische Vereinigung gegen die Poliomyelitis zichzelf ontbonden. Er zijn sinds 1960 in dit land 21 miljoen doses slikvaccin uitgegeven. In de laatste jaren zijn er per jaar een of twee gevallen van kinderverlamming geregistreerd, die dan nog meestal op import berusten. Na 17 jaar arbeid beschouwt de Schweizerische Vereinigung haar taak als volbracht. Hierbij merkt zij zelf op hoe zelden het voorkomt dat een vereniging kan worden ontbonden omdat zij haar doel bereikt heeft. (*Dtsch. med. Wschr.*, 5 maart bl. 443.)

Congressen enz.

— *Second annual course in cardiac surgery*, 19-23 april 1971, Institute of Cardiology, London. Inlichtingen: The British Council, Keizersgracht 343 Amsterdam.

M. M. HILFMAN

BINNENLAND

Voorzichtigheid geboden met het onderdrukken van het gebruik van soft-drugs. — Prof. Dr. A. QUERIDO, lid van de Eerste Kamer voor de PvdA, vindt dat de regering „erg voorzichtig” moet zijn met het onderdrukken van het soft-druggebruik. Afgezien van het justitieel beleid past het de overheid niet tot voorbarige maatregelen over te gaan bij de bestrijding van de zachte narcotica, waarvan de schadelijke werking nog geenszins vaststaat, betoogde hij gisteren bij de behandeling van de begroting van Sociale Zaken en Volksgezondheid in de Eerste Kamer. Eerst zal aangetoond moeten worden, aldus Prof. QUERIDO, dat oorzaak en gevolg

van het druggebruik niet omgekeerd liggen, want het is minstens zo waarschijnlijk dat de middelen niet zomaar worden gebruikt, maar veelal slechts onder bepaalde omstandigheden.

Hij vroeg zich af of een eventueel verbod op reclame van drugs ook maar enigszins te verantwoorden zou zijn, wanneer de reclame op alcohol en tabak geheel vrij zou worden gelaten. (*NRC-Hbl.*, 3 maart.)

Koolmonoxyde-gehalte van uitlaatgassen. — Tijdens de door de Nederlandse Vereniging van Artsen-automobilisten opgezette actie tegen de luchtverontreiniging, zijn in de periode van 21 januari tot 24 februari ruim 12.000 auto's ter controle aangehouden. Het onderzoek heeft uitgewezen, dat 65 procent van de auto's motorisch niet in orde was en dat de in de uitlaatgassen aangetroffen koolmonoxyde en koolwaterstoffen ver uitkwamen boven de 4,5 procent, het in de toekomst wettelijk toegestane maximum. Van genoemde 65 procent was 64,9 pct ter plaatse eenvoudig te corrigeren, zodat het CO-gehalte onder de 4,5 pct kwam. De andere 35 pct van de onderzochte auto's moest met een reparatie-advies naar een garage worden verwezen. (*Volkskrant*, 27 februari.)

Kruisinga blijft zich verzetten tegen druggebruik. — Staatssecretaris KRUISINGA (volksgezondheid) blijft zich verzetten tegen degenen die het gebruik en de verkoop van „zachte” verdovende middelen willen legaliseren. „Er bestaat nog steeds een grote onzekerheid over de gevolgen van soft-druggebruik”, zei hij gisteren in de Eerste Kamer, „en daarom mag U niet van mij verwachten dat ik mij aansluit bij hen die het onschadelijk vinden.” (*NRC-Hbl.*, 4 maart.)

Nieuw onderzoek naar geneeswijze C. Moerman. — Staatssecretaris KRUISINGA van volksgezondheid heeft zich gisteren in de Eerste Kamer bereid verklaard te bezien of een nieuw onderzoek naar de kankergeneeswijze van de Vlaardingse arts C. MOERMAN bevorderd moet worden. Daarvoor moet eerst de uitslag van een analyse, uitgevoerd door de geneeskundige hoofdinspecteur voor de volksgezondheid, van de gevallen van gehele of gedeeltelijke genezing of verlichting van de ziekte volgens de methode van Moerman, worden afgewacht, aldus Dr. KRUISINGA.

Namens de hele Eerste-Kamercommissie voor volksgezondheid had Prof. Dr. A. QUERIDO de staatssecretaris om een nieuw onderzoek gevraagd.

De methode-Moerman werd in 1958 te licht bevonden door een commissie van de Landelijke Organisatie voor de Kankerbestrijding (LOK). (*NRC-Hbl.*, 4 maart.)

Plan van noordelijk instituut voor de volksgezondheid. — De rijksuniversiteit van Groningen, de drie noordelijke provincies en de noordelijke inspecties van het ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid hebben plannen om samen te komen tot een instituut voor wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de volksgezondheid, met inbegrip van de milieuhygiëne.

De directe aanleiding hiertoe: de nieuwe Wet op de ziekenhuisvoorzieningen van staatssecretaris KRUISINGA, waarin de provinciale besturen gevraagd wordt hun behoefte aan ziekenhuisbedden te ramen. (*NRC-Hbl.*, 4 maart.)

Onderzoek naar voeding van bejaarden. — Staatssecretaris KRUISINGA van volksgezondheid heeft aan de voedingsraad een bedrag van 116 duizend gulden beschikbaar gesteld voor een onderzoek naar de wenselijkheid van speciale

voedingsmiddelen voor bejaarden zoals gerontolac, melk waarvan het vet is vervangen door gevitamineerde olie en waarin nog enkele andere toevoegingen voorkomen.

In het kader van dit onderzoek zullen 300 bejaarden een uitvoerig medisch onderzoek ondergaan. Vastgesteld zal worden of bepaalde ziekten en gebreken worden veroorzaakt door een tekort aan ijzer, vitamines en andere stoffen in de voeding van bejaarden, of door een gebrek in de spijsverteringsorganen, waardoor deze stoffen onvoldoende in het bloed worden opgenomen.

Dr. KRUISINGA acht het van veel belang dat de voedingsgewoonten van de bejaarden aan een nadere bestudering worden onderworpen, omdat de resultaten hiervan in verband met de uitslag van het medisch onderzoek nieuwe gegevens kunnen opleveren voor de bevordering van de gezondheid van de bejaarden. (*NRC-Hbl.*, 4 maart.)

Bevolkingsonderzoek coronaire hartziekten. — Er bestaat op het ogenblik van velerlei zijden aandrang om door middel van bevolkingsonderzoek te komen tot een vroegtijdige opsporing en een daarop aansluitende behandeling van personen die een verhoogde kans hebben op het krijgen van een hartinfarct.

Voorgenomen of reeds in uitvoering zijnde onderzoeken op dit terrein — hoe zeer op zichzelf ook toe te juichen — ontberen veelal nog de noodzakelijke wetenschappelijke grondslag.

Hoewel het zeker mogelijk is, bepaalde groepen met verhoogd risico te onderkennen, beschikt de geneeskunde nog niet over betrouwbare diagnostische methoden om ten aanzien van het individu naderend onheil, wat het hartinfarct betreft, te signaleren. Bovendien blijkt de onderlinge vergelijkbaarheid van de verschillende onderzoeken onmogelijk, doordat niet van gestandaardiseerde meetmethoden en uniforme registratie gebruik wordt gemaakt.

De staatssecretaris heeft medio 1970 de departementale werkgroep Preventief Epidemiologisch Onderzoek ingesteld ter bestudering van het gehele terrein van het bevolkingsonderzoek.

Deze werkgroep heeft met het oog op de op steeds meer plaatsen in het land ontwikkelende initiatieven met name ten aanzien van het bevolkingsonderzoek op hart- en vaatziekten, onlangs een interimadvies uitgebracht, dat speciaal aan dit onderdeel is gewijd. Dit interimadvies wordt de Tweede Kamer dezer dagen aangeboden.

In dit advies signaleert de werkgroep enerzijds een ongewenste ontwikkeling op dit gebied, anderzijds ook enkele waardevolle initiatieven. In afwachting van een wettelijke regeling heeft de staatssecretaris het besluit genomen, overeenkomstig het advies van de werkgroep, op dit gebied regulerend op te treden.

Dr. KRUISINGA heeft besloten:

a. In samenwerking met de Gezondheidsorganisatie TNO in te spelen op een bestaand onderzoek van enkele bedrijfs-geneeskundige diensten ten einde dit onderzoek mede dienstbaar te maken aan het beleid voor de volksgezondheid. Deze bedrijfs-geneeskundige diensten maken deel uit van de COPIH (Commissie Opsporing Ischaemische Hartziekten) die is gaan fungeren als commissie van de Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfs-geneeskunde. Deze commissie heeft het initiatief genomen tot het verrichten van gericht onderzoek binnen de aangesloten bedrijven op ischemische hartziekten.

b. Steun te verlenen aan een proefonderzoek waarbij enkele consultatiebureaus voor de bestrijding van tuberculose worden uitgekozen ten einde de uitvoerbaarheid van

preventief epidemiologisch onderzoek op coronaire hartziekten door deze bureaus te toetsen. Concrete voorstellen te dien aanzien worden thans uitgewerkt door een werkgroep.

c. Aan de vele andere initiatiefnemers op dit gebied te verzoeken, zich ter wille van een goede coördinatie, gestandaardiseerde onderzoekstechnieken, uniforme rapportage, enz., vrijwillig te conformeren aan de richtlijnen die door het Geneeskundig Staatstoezicht op de Volksgezondheid voor dit doel zullen worden ontworpen. (*Persbericht Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid*, 9 maart.)

Steun ziekenhuisprojecten ter verbetering doelmatigheid. — In het geheel van het beleid met betrekking tot de bestrijding van hart- en vaatziekten heeft de staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Dr. R. J. H. KRUISINGA voor 1971 een subsidie van f 150.000,— toegekend aan het Binnenziekenhuis in Eindhoven voor drie projecten die een verbetering beogen van de doelmatigheid van de verplegende taak.

Het gaat om taken die verband houden met een efficiëntere behandeling en verpleging van de patiënt door een rationalisatie van de waarneming en de verwerking van diens gegevens in de post-operatieve „intensive care afdeling”, waar patiënten na zeer ernstige operaties de noodzakelijke optimale verpleging verkrijgen mede met behulp van allerlei elektronische apparatuur.

De projecten in het Binnenziekenhuis omvatten: a. een vereenvoudiging van de administratieve taak van de verpleegster of verpleger door een mechanische registratie van de meetgegevens inzake temperatuur, hartfrequentie, vocht- en bloedtoevoer, enz.; b. een vereenvoudiging van de registratie van de vloeistofbalans met behulp van nieuwe apparatuur; c. mechanisering van de thans zeer tijdrovende bepaling van de bloedgaswaarde, zodat de resultaten daarvan sneller verwerkt kunnen worden.

Al deze onderzoekprojecten staan onder leiding van de hartchirurg Dr. P. J. VAN DER SCHAAAR. (*Persbericht Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid*, 11 maart.)

Medische faculteiten dringen bij minister aan op herziening artsenopleiding. — De meerderheid der medische faculteiten wenst een verkorte basisopleiding voor alle artsen en een verplichte beroepsopleiding voor huisartsen. Dit meldt het bestuur van het Interfacultair Overleg der Faculteiten van Geneeskunde (I.O.G.) in een brief dd. 8 maart aan minister VERINGA, staatssecretaris KRUISINGA en aan de vaste Kamercommissie voor Onderwijs en voor Volksgezondheid.

Het bestuur van het I.O.G. ondersteunt het advies van de Staatscommissie Medische Beroepsuitoefening, die zich onlangs uitsprak voor een zesjarige basisopleiding. Strekking van dit advies was enerzijds een verkorting van de universitaire basisopleiding, en anderzijds een postuniversitaire verdere opleiding voor alle artsen, zoals thans reeds bestaat voor de klinische specialisten. Ook de huisartsen zouden dus een dergelijke opleiding moeten volgen alvorens zelfstandig te gaan praktiseren.

Een advies van dezelfde strekking werd reeds in 1966 door het I.O.G. bij het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen ingediend, in een rapport getiteld *Raamplan Huisartsenopleiding*. De in dit rapport geuite voorkeur voor een zesjarige basisopleiding en verplichte postuniversitaire beroepsopleiding werd destijds door het ministerie niet overgenomen. Reden hiertoe waren juridische bezwaren op grond van de richtlijnen der Europese Economische Gemeenschap inzake de onderlinge erkenning van de artsendiploma's. Zo-